

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 4. lipnja 2021.
(OR. en)

9314/21

SOC 364
EMPL 271
EDUC 218
SAN 341
ECOFIN 549

NAPOMENA

Od: Odbor za zapošljavanje i Odbor za socijalnu zaštitu
Za: Odbor stalnih predstavnika / Vijeće

Predmet: Europski semestar
b) Mišljenje Odbora za zapošljavanje i Odbora za socijalnu zaštitu o
prijedlogu Komisije za revidirani pregled socijalnih pokazatelja
– odobrenje

Za delegacije se u prilogu nalazi navedeno mišljenje kako bi ga Vijeće (EPSCO) odobrilo
14. lipnja 2021.

Mišljenje Odbora za zapošljavanje i Odbora za socijalnu zaštitu o prijedlogu Komisije za revidirani pregled socijalnih pokazatelja

1. Europska komisija 4. ožujka 2021. objavila je Komunikaciju o Akcijskom planu za provedbu europskog stupa socijalnih prava¹ u kojoj su opisana konkretna djelovanja za daljnju provedbu načela stupa² u okviru zajedničkog napora država članica i EU-a. Akcijski plan uključivao je i prijedlog za reviziju pregleda socijalnih pokazatelja ažuriranjem postojećeg skupa pokazatelja kako bi se omogućilo sveobuhvatnije praćenje napretka u provedbi stupa. Na neformalnom sastanku 8. svibnja 2021. šefovi država ili vlada Unije postigli su dogovor o Izjavi iz Porta u kojoj se upućuje i na Komisijin Akcijski plan za provedbu stupa te su pozdravili revidirani pregled socijalnih pokazatelja koji je u njemu predložen.
2. Na sastancima 11. odnosno 12. ožujka 2021. Odbor za zapošljavanje (EMCO) i Odbor za socijalnu zaštitu (SPC) zadužili su svoje skupine za pokazatelje da ispituju prijedlog za reviziju postojećeg pregleda socijalnih pokazatelja i u svibnju o svojim nalazima izvijeste Odbore. Skupine za pokazatelje tijekom nekoliko posebnih sastanaka od ožujka do sredine svibnja detaljno su raspravljale o prijedlogu Komisije³, nakon čega su predsjednici skupina za pokazatelje zajednički izvijestili Odbore o rezultatima rasprava.
3. Na temelju dostavljenih nalaza skupina za pokazatelje Odbori su izradili zajedničko mišljenje o prijedlogu za revidirani pregled socijalnih pokazatelja kako je detaljno opisano u nastavku i u prilogu, a koje je u ovoj fazi usmjereno na glavne pokazatelje utvrđene u prijedlogu Komisije.

¹ ST 6649/21 + ADD 1 – 2.

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32017C1213%2801%29>.

³ Provedeno je savjetovanje s Odborom za obrazovanje o pokazateljima povezanim s obrazovanjem, učenjem i osposobljavanjem.

4. Odbor za zapošljavanje i Odbor za socijalnu zaštitu primaju na znanje prijedlog Komisije za revidirani pregled socijalnih pokazatelja i pozdravljaju činjenicu da će se rad na dovršetku te revizije provesti u suradnji s njima. Odbori podupiru cilj poboljšanja integriteta i vidljivijeg praćenja i procjene situacije u pogledu zapošljavanja i socijalne situacije u cijeloj Uniji.
5. U ovoj fazi, Odbori se slažu o tome da se uz postojeće pokazatelje u pregled socijalnih pokazatelja uključe i predloženi novi glavni pokazatelji, kako je navedeno u prijedlogu Komisije, kako bi ih se upotrebljavalo u Zajedničkom izvješću o zapošljavanju, uzimajući u obzir potrebna pojašnjenja o njihovim definicijama i uporabi kako je navedeno u Prilogu. To uključuje, prema potrebi, i neka dodatna objašnjenja u pogledu procjene nekoliko postojećih pokazatelja. Ako za određeno načelo još nije dostupan glavni pokazatelj, poduzet će se daljnji rad kako bi se obuhvatila sva načela stupa.
6. Potrebne su dodatne rasprave o tome treba li u pregled socijalnih pokazatelja uključiti sekundarne pokazatelje, kao što je predložila i Komisija, s ciljem nadopune analize u Zajedničkom izvješću o zapošljavanju. Odbor za zapošljavanje i Odbor za socijalnu zaštitu smatraju da bi tu analizu trebalo i dalje podržavati s pomoću njihovih postojećih alata za praćenje i pokazatelja koji su sadržani u tim alatima. Iako se Odbori ne protive upotrebi predloženih sekundarnih pokazatelja za podupiranje analize u Zajedničkom izvješću o zapošljavanju, ti se pokazatelji službeno ne bi trebali nazivati *sekundarnim pokazateljima* sve dok se ne postigne dogovor o njihovom uključivanju u pregled socijalnih pokazatelja.
7. Navedeno stajalište o sekundarnim pokazateljima odraz je rasprava u radnim skupinama za pokazatelje Odbora za zapošljavanje i Odbora za socijalnu zaštitu tijekom kojih je nekoliko država članica izrazilo zadržke u pogledu dodane vrijednosti uključivanja utvrđenog skupa sekundarnih pokazatelja u pregled. Neke države članice smatraju da bi se u pregledu socijalnih pokazatelja trebalo usredotočiti samo na glavne pokazatelje te istodobno pozivaju na fleksibilnost u pogledu upotrebe dodatnih pokazatelja i postojećih instrumenata za praćenje u okviru Odbora s ciljem podupiranja analize glavnih pokazatelja u pregledu socijalnih pokazatelja.

8. Međutim, u okviru tih rasprava za većinu predloženih novih sekundarnih pokazatelja pojedinačno je dogovoreno moguće uključivanje u skup sekundarnih pokazatelja ako se s vremenom postigne konsenzus o uključivanju sekundarnih pokazatelja u pregled socijalnih pokazatelja, kako je sažeto u Prilogu.
9. Odbori primaju na znanje da je Komisija naglasila ulogu sekundarnih pokazatelja kako bi se postigla široka pokrivenost načela stupa te da je, prema njezinu mišljenju, važno imati utvrđen skup pokazatelja radi sažetosti i štedljivosti. Komisija je istodobno prepoznala važnost postojećih alata za praćenje u okviru Odbora za zapošljavanje i Odbora za socijalnu zaštitu kao nadopunu pregledu socijalnih pokazatelja te se obvezala da će ih i dalje upotrebljavati prema potrebi, kao što je trenutačna praksa.
10. Unatoč tome što su dvije skupine za pokazatelje opširno raspravljale o sekundarnim pokazateljima, u tom će pogledu biti potreban daljnji rad. Odbori će se u bliskoj budućnosti ponovno osvrnuti na to pitanje, posebno kako bi dodatno raspravili o primjerenosti fiksnog skupa sekundarnih pokazatelja u pregledu socijalnih pokazatelja kojim bi se dopunila analiza u Zajedničkom izvješću o zapošljavanju i njegov sastav.
11. Uzimajući u obzir perspektivu budućnosti, Odbori smatraju da je potrebno provesti opsežnu raspravu o ulozi pregleda socijalnih pokazatelja u odnosu na druge postojeće alate za praćenje, kako je zatraženo u njihovom zajedničkom izvješću o procjeni strategije Europa 2020., kako bi se prilagodila metodologija za procjenu glavnih pokazatelja u Zajedničkom izvješću o zapošljavanju i ispitali prijedlozi za odgovarajuće pokazatelje s ciljem nadopune preostalih praznina u odnosu na načela stupa koja trenutačno nisu obuhvaćena ili nisu dovoljno obuhvaćena.

**PRILOG – Novi glavni pokazatelji čije je uključivanje dogovoreno, promjene postojećih
glavnih pokazatelja i informacije o sekundarnim pokazateljima za moguće buduće
uključivanje u pregled socijalnih pokazatelja**

Novi glavni pokazatelji

1. *Sudjelovanje odraslih u obrazovanju tijekom posljednjih 12 mjeseci.*

Pokazatelj treba biti popraćen bilješkom s objašnjenjima u kojoj se ukazuje na promjenu izvora podataka, s Istraživanja o obrazovanju odraslih (AES) na Anketu o radnoj snazi (LFS) iz 2022. Komisija će zajedno s Eurostatom pratiti pokazatelj i provesti temeljitu analizu podataka iz dvaju izvora istraživanja kada postanu dostupni (2023.) kako bi se riješila moguća pitanja te osigurala kvaliteta i usporedivost podataka.

2. *Stopa rizika od siromaštva i socijalne isključenosti djece (ARPE, u dobi od 0 do 17 godina).* Pokazatelj treba biti popraćen bilješkom s objašnjenjima u kojoj se ističe da bi analizu tog pokazatelja trebalo potkrijepiti njegovim osnovnim sastavnicama⁴ za dječju populaciju. Procjenu bi trebalo nadopuniti aspektima koji se odnose na djecu, posebno s pomoću primjene nedavno usvojenog pokazatelja materijalne oskudice djece.

⁴ Visoka stopa materijalne i socijalne oskudice (SMSD), stopa rizika od siromaštva (AROP), udio kućanstava u kojima (gotovo) nema zaposlenih (QJ).

3. **Razlika na temelju invaliditeta u zapošljavanju.** *Samoprijavljenu prirodu pokazatelja i njegovu definiciju potrebno je potvrditi u bilješci s objašnjenjima te istaknuti da se on temelji na pristupu globalnog pokazatelja ograničenja aktivnosti (GALI) (na raspolaganje bi trebalo staviti cjeloviti tekst mjere GALI). Ta bi bilješka trebala sadržavati pojedinosti o poveznici između stope učestalosti invaliditeta i veličine razlike u stopi zaposlenosti osoba s invaliditetom na razini EU-a, neovisno o tome koliko dugo ta poveznica traje. Komisija će nastaviti pratiti kvalitetu pokazatelja i preispitati ga u srednjoročnom razdoblju, zajedno s Eurostatom, nakon što podaci koji se temelje na anketi o radnoj snazi postanu dostupni (2023.) te će podupirati daljnje korake za poboljšanje usporedivosti među zemljama i istraživanje razvoja dodatnih pokazatelja u tom području.*
4. **Stopa preopterećenosti troškovima stanovanja.** *Pokazatelj treba biti popraćen bilješkom s objašnjenjima u kojoj se ističu dodatne popratne informacije (uključujući pojašnjenja o definiciji te o tome koji se troškovi i naknade/subvencije uzimaju u obzir), a pri analizi pokazatelja potrebno se koristiti zadržkama, uključujući upotrebu relevantnih raščlambi (kao što su kvintil dohotka, rizik od siromaštva i stambeno stanje) i dopunskih pokazatelja kojima se potkrepljuje analiza.*

Promjene postojećih glavnih pokazatelja

1. Postignut je dogovor i o izmjeni dobi koja će biti obuhvaćena pokazateljem za mlade koji ne rade, nisu u sustavu redovitog obrazovanja te nisu u sustavu obrazovanja odraslih (stopa pripadnosti skupini NEET među mladima) s raspona od 15 do 24 godine na raspon od 15 do 29 godina.

2. Kad je riječ o posebnom glavnom pokazatelju rizika od siromaštva i socijalne isključenosti (AROPE), njegove bi sastavnice, kada se upotrebljava i za ukupno stanovništvo i za djecu, trebalo smatrati dijelom glavnog pokazatelja (te bi ga se stoga moglo izbrisati s popisa sekundarnih pokazatelja), a to bi trebalo napomenuti u bilješkama kako bi se korisnicima skrenula pozornost na komponente na sljedeći način:

AROPE 0+ ()*; *AROPE 0 – 17 (**)*

Bilješke

(*) zajedno s njegova tri potpokazatelja: *SMSD 0+*, *AROP 0+* i *QJ 0 – 64*.

(**) zajedno s njegova tri potpokazatelja: *SMSD 0 – 17*, *AROP 0 – 17* i *QJ 0 – 17*.

Uobičajena praksa i dalje bi bila da se s pomoću metodologije zajedničkog izvješća o zapošljavanju analiziraju samo glavni pokazatelji (ne potkomponente).

3. Odbačen je glavni pokazatelj neto dohotka radnika samca bez djece koji zarađuje prosječnu plaću i zaposlen je u punom radnom vremenu.

Informacije o sekundarnim pokazateljima za moguće buduće uključivanje u pregled socijalnih pokazatelja

Postignut je dogovor samo o sljedećim potencijalnim sekundarnim pokazateljima:

- onima koji su zajedničkoj nadležnosti obiju skupina pokazatelja (Razlika u nezadovoljavajućim rezultatima između donje i gornje četvrtine socioekonomskog indeksa (PISA) i Djeca u dobi od 3 godine do obvezne osnovnoškolske dobi u sustavu formalne skrbi o djeci),
- onima koji su u isključivoj nadležnosti skupine za pokazatelje Odbora za zapošljavanje (Sudjelovanje niskokvalificiranih odraslih u obrazovanju, Udio nezaposlenih odraslih s nedavnim iskustvom učenja, Nezadovoljavajući rezultati u obrazovanju (uključujući digitalne vještine), Udio osoba koje su nesvojevoljno zaposlene na određeno vrijeme, Nesreće na radu sa smrtnim ishodom na 100 000 radnika (cilj održivog razvoja) i Obuhvaćenost naknadama za nezaposlene [kratkotrajno nezaposlenih osoba]) i

- onima koji su nadležnosti podskupine za pokazatelje Odbora za socijalnu zaštitu (Medijan razlike u stopi izloženosti riziku od siromaštva, Udio dohotka najsiromašnijih 40 % stanovništva, Stopa primatelja naknade i Udio stanovništva koje ne može primjereno zagrijati dom).

Rasprave o preostalim predloženim novim sekundarnim pokazateljima (Potrošnja za socijalnu zaštitu kao udio u BDP-u, Rashodi za zdravstvenu skrb kao udio u BDP-u, Javni rashodi za dugotrajnu skrb kao udio u BDP-u, Pokrivenost potreba za dugotrajnom skrbi i Standardizirana smrtnost koja se može spriječiti i liječiti) nisu dovršene i za sada su obustavljene.

Osim toga, članovi su se složili da bi, do postizanja konačnog dogovora o upotrebi cijelog skupa pokazatelja, na popis sekundarnih pokazatelja trebalo dodati neke dodatne sekundarne pokazatelje, odnosno pokazatelj materijalne oskudice djece i (standardni) pokazatelj materijalne i socijalne oskudice, a potrebno je procijeniti i potrebu za novim dodacima. S druge strane, dogovoreno je da bi se komponente pokazatelja AROPE (odnosno Stopa rizika od siromaštva (AROP), Visoka stopa materijalne i socijalne oskudice (SMSD) i Udio kućanstava u kojima (gotovo) nema zaposlenih) trebale ukloniti sa sekundarnog popisa jer ih treba čitati zajedno s glavnim pokazateljem AROPE, kako će biti navedeno u bilješci.